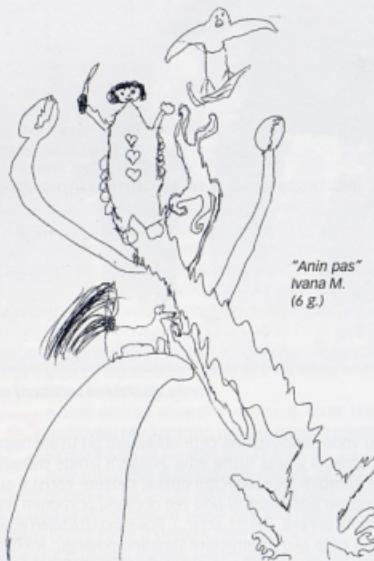

Kreativnost kao razvojna kategorija

Tomljanović Jadranka - Eda, odgojiteljica
Dječji vrtić Rijeka
Podcentar "Krijesnica"

Biti kreativan znači vidjeti istu stvar kao i drugi, ali razmišljati o njoj na drugi način

Kreativnost je način života, želja za otkrivanjem novog istraživanjem i stalnim učenjem.

Komponente koje utječu na kreativnost su:

- a) sposobnost izražavanja
- b) motivacija
- c) utjecaj okoline
- d) vježba

Svako dijete rađa se s kreativnim potencijalom. Naša je zadaća taj urođeni potencijal prepoznati i dalje razvijati. Kreativno dijete pokazuje neka obilježja koja su karakteristična za svu kreativnu djecu:

- pokazuje znatiželju za mnoge stvari
- postavlja pitanja
- uporno je u radu i stvaranju
- ima smisla za humor
- odlučno je
- intuitivno
- tvrdoglavlo
- samozadovoljno

Kreativnost je i misao. Da li će ta misao "izaći" i realizirati se kao proces, proizvod ili rješenje, ovisi o nama, o okruženju u kojem dijete živi i stvara. Javlja se pitanje: Koliko smo spremni prihvati nešto što je drugačije i što se kosi sa stereotipnim načinom razmišljanja? Prihvaćanje originalnosti, posebnosti svakog djeteta prvi je korak u razvoju kreativnosti. Naša otvorenost i senzibilitet omogućit će svakom djetetu da iskaže sebe na svoj način.

Važno je znati da kreativnost nije samo likovno stvaranje. Načini na koje dijete izražava svoju kreativnost su različiti. To može biti:

- stvaranje nove pjesme, stihova ili crtežova
- izražavanje sebe kroz pokret i ples

- nov način rješavanja problema
- nov način rješavanja konfliktnih situacija
- odabir onoga što će raditi i što će sve koristiti u svom stvaranju.

Neka djeca su kreativna samo na jednom području, dok pojedina dječa izražavaju svoju kreativnost na više područja i na različite načine. Praćenjem i procjenjivanjem pomoću Instrumentarija Korak po korak (Korak po korak obrazac za procjenjivanje razvoja djece od 3 do 6 godina) možemo odrediti stupanj razvoja kreativnosti kod pojedinačnog djeteta.

Primjer:

Kod djevojčice Ive L. (5,5 godina) primjećen je visoki stupanj kreativnosti.

Na to su ukazivali mnogi pokazatelji:

- Samostalno bira aktivnosti i materijale.
- Pokazuje kreativnu upornost.
- Kreativno se izražava na različitim područjima:
- crtanjem (puno detalja, boja, bez šabloniziranja; rad je svaki puta originalan);
- slikanjem (miješa boje, sama određuje koje boje će koristiti, u kojim količinama; sama pronalazi čime će bojati - kistom, spužvicom, papirom, rukama);
- plesom i pokretom (sama stavlja Vivaldijev CD i plešće; izvodi pokrete rukama prateći ih očima; presavija se u struku, legne na pod, opet se diže i kreće po sobi; nikoga ne primjećuje);
- izmišljanjem neobičnih priča;
- skladanjem (izmišlja tekst i glazbu; na jutarnjem dogovoru uvijek se javi da želi nešto otpjevati; kad joj ponestane riječi, pjeva „la,la,la“ ili „na,na na“ ili „mmm“, može pjevati svoje pjesme oko deset minuta).
- Na originalan način iznosi svoje mišljenje, ideje, komentare i rješava određene probleme.
- Odabire način na koji će prezentirati svoj rad.
- Kombinira stvari i ideje na nov način.
- Vidjela je pčele na stablu, pa komentira: "Pčele su

došle. Pčele rade med na podu da ih možemo promatrati. Pčele ne znaju da se to ne smije"

• "Imam idejul" govori. "Uzmemo dvije čašice, u njih stavimo boje, a onda ih miješamo i onda dobijemo čaroliju. Može?" Dok govorii, koristi mimiku i pokrete. Igra bojama traje 30 minuta, a u igri koristi svih osam boja sa police.

- Iva je pomogla Filipu provući vunu kroz rupicu na kartonu. Vuna se "cufala" i Filip je nikako nije mogao provući. Ona ga je par minuta gledala kako se muči, a onda mu je rekla: "Daj, ja ču ti!" Uzela je kraj vune, smočila je u ustima i provukla kroz rupicu.
- Kad je završila crtanje, odlaže u hodnik gdje je pano za roditelje. Pomoći čavlića stavlja rad na pano i govori: "Kad mama dode, da se začudi!"
- Crta medu i komentira: "Želim biti medo jer mi je lijep, jer je mekan i topao i grijе me!"
- Na pitanje: Što je prijateljstvo?, odgovara: "Prijateljstvo je kad ne kopas̄ po tudim kutijama!" Što je sreća? "Kad si nešto lijepo zaželiš - to ti je sreća!" Što je izlet? "Izlet se zove kad djeca izlete iz vrtića i negdje se igraju cijeli dan, pa se onda vrati!"

Da bi se i dalje razvijala Ivinu kreativnost, potrebno je:

- dodati nove materijale u centre;
- pomoći joj kod realizacije ideje, nabavkom određenih pomagala i stvaranja odgovarajućih uvjeta;
- naučiti je kako će koristiti diktafon, kako bi se mogla snimati dok izmišlja priče, stihove i glazbu;
- potaknuti je da sama dode do ideje kako će označiti CD-ove raznih skladatelja, da ih može sama koristiti

Da bi se potaknula i dalje razvijala kreativnost kod djece, potrebno je eksperimentirati i vidjeti što je djelotvorno u različitim situacijama i s različitom djecom. Samo djeca koja rastu u ozračju u kojem se cijeni vlastiti izraz, otvorenost rizicima i inovativna rješenja, moći će razviti svoje kreativne sposobnosti. *